

UN PAS CAP A LA CONVERSIÓ

El tram del Llibre dels Fets dels Apòstols, que va de 9,31 a 11,18 forma un tríptic, que narra la triple conversió de Felip, de Saule/Pau i de Pere. Aquesta comença a 8,4 i acaba a 11,18 i és dins aquest apartat on queda ubicada la segona lectura (Ac 10,34-38), que llegim aquest diumenge. El text litúrgic recull el primer tros de discurs, que Pere adreça a Corneli, el centurió romà, que l'ha fet cridar a casa seva.

El discurs representa un pas important cara la conversió de Pere, és a dir, l'acceptació definitiva de que el missatge de Jesús va dirigit a tots els homes i dones, sense que es pugui fer cap mena d'excepció. L'estada de Pere a casa de Corneli ha estat preparada per la visió, que ha tingut, mentre residia durant uns dies a Jafa, a casa de Simó, el pellaire (9,43). En la visió és invitat a no considerar impur el que Déu ha fet pur (10,15), és a dir, a superar els lligams a les tradicions jueves, que l'impedeixen llançar-se a predicar el missatge de Jesús entre els pagans. La visió representa un primer pas i això possibilita que el discurs tingui, en les primeres paraules, un to aperturista i pugui afirmar que Déu no fa accepció de persones.

Corneli és un pagà i Pere no se li podrà dirigir de la mateixa manera que es dirigia als auditoris jueus pertanyents al poble d'Israel. A diferència de 2,14-36 on s'hi troben referències a la profecia de Joel o a David; o 3,12-16 on invoca el Déu d'Abraham, Isaac i Jacob, fa referència a les promeses messiàniques i cita la Torà; o 4,8-13 on apareix el concepte salvació, molt significatiu pels jueus però del tot

irrellevant pels pagans, aquí Pere només podrà invocar al que els propis pagans oients hauran pogut veure i comprovar.

"Jesús és el Senyor". Lluc posa en boca de Pere una de les fórmules de fe més primitives de les incipients comunitats cristianes. La trobem a Rm 10,9, "Si amb els llavis confesses que Jesús és el Senyor" (10,9) a Fl "Tota llengua reconegui que Jesús és el Senyor" (2,11) i en el mateix llibre dels Actes "Déu ha constituït Senyor i Messies aquest Jesús" (2,36). Aquí la trobem amb l'afegit: "de tots" a fi d'emfasitzar que Jesús pot ser reconegut com a Senyor no només pel poble d'Israel sinó per qualsevol home o dona de qualsevol raça o nació.

Jesús anuncia la bona nova de la pau i passa fent el bé. Indiscutiblement les paraules de Pere han de causar impacte a un centurió romà per qui la pau no és altra que la "pax augustana" de la propaganda imperial i per qui la idea de messianisme va indissolublement lligada a la revolta i a la violència.

El text litúrgic no acaba el discurs de Pere i omet els versets en que el to d'obertura cap als pagans fa un pas enrere i es decanta cap a postures més conservadores. Pere contradiu l'encàrrec de Jesús de predicar en nom d'Ell a tots els pobles (Lc 24,47) i limita al poble d'Israel el camp d'acció de la seva predicació. Pere ha fet progressos, però la seva conversió no és encara definitiva. Ho serà quan, en sortir de l'empresonament d'Herodes, reconeixerà que: "El Senyor ha enviat el seu àngel i m'ha alliberat de les mans d'Herodes i de tot allò que el poble dels jueus esperava que passés" (Ac 12,11)

Baptisme del Senyor
9 de Gener de 2011